

POSTAWA KLĘCZĄCA

Pomoce dydaktyczne: Pismo Święte, rzutnik multimedialny, komputer.

1. Przywitanie i modlitwa

Ksiądz prowadzący spotkanie wita zebranych ministrantów i zaprasza do wspólnej modlitwy.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Witam was wszystkich bardzo serdecznie. Naszą zbiórkę tradycyjnie rozpoczniemy od modlitwy.

Następnie wszyscy wspólnie odmawiają modlitwę Ojciec nasz.

2. Wprowadzenie

Postawa klęcząca zarówno jako dłuższa postawa modlitewna, jak również chwilowy gest, w liturgii chrześcijańskiej oznaczała wielbienie Boga i była postawą typowo chrześcijańską. W Nowym Testamencie znajdujemy aż 59 wzmianek o przyjęciu postawy klęczącej. Miała ona trzy formy; padnięcie na twarz (Pwt 26,10; Joz 5,15; Mk 14,35), upadnięcie do stóp (Mk 1,40; Mk 10,17; Mt 17,14; Mt 27,29) i klęczenie (w Starym Testamencie: 2 Krn 6,13; Ezd 9,5, a Nowym Testamencie: Dz 9,40; Dz 20,36, Dz 21,5). Przykład modlitwy na klęczkach dał nam sam Chrystus Pan modlący się w Ogrodzie Oliwnym (Łk 22,41). Święty Szczepan – pierwszy męczennik Kościoła, oddaje swoje życie ukamienowany na klęcząco (Dz 7,54-60). Już od IV w, przyklękano przed świętymi przedmiotami, jak: kościół, próg kościelny, ołtarz, krzyż oraz przed osobami, jak biskup czy kapłan, na znak szacunku.

W tym samym okresie postawa klęcząca nabrała również znaczenia pokutnego i błagalnego. Stała się znakiem człowieka skruszony poczuciem winy oraz znakiem prośby człowieka szukającego opieki i pomocy. Pokutny charakter tej postawy sprawił, iż niegdyś synody diecezjalne, a nawet Sobór w Nicei (325 r.) zakazywały w ogóle postawy klęczącej w Niedziele i w całym okresie paschalnym. Klękano natomiast w dni postne oraz w okresie Wielkiego Postu. Do przyjęcia postawy klęczącej, a następnie powstania zachęcał wezwaniem diakon. W XI w. powstała herezja Berengariusza z Tours, archidiacona tamtejszego Kościoła. Zaczął on nauczać, iż chleb i wino w trakcie Mszy pozostają w

zasadzie tym, czym były, nie ulegają żadnej istotnej przemianie, a stają się tylko szczególnymi symbolami Ciała i Krwi Chrystusa. Reakcją wiernych był rozwój kultu Chrystusa obecnego w Eucharystii; klękanie znów stało się symbolem wielbienia Boga w pierwotnym znaczeniu. Dlatego klęczy się przy adoracji Najświętszego Sakramentu, przy modlitwie zanoszonej do Boga i podczas różnych nabożeństw, których głównym celem jest zawsze wielbienie Boga, niezależnie od ich charakteru. Przez ukłonienie człowiek wyraża swoją małość wobec Boga.

Gest ten jest znakiem adoracji: pokornego uwielbienia Bożego Majestatu. Czytamy bowiem w liście św. Pawła do Filipian (Flp 2,6-11): „aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano, istot niebieskich i ziemskich i podziemnych”. Dzisiaj klęczenie symbolizuje wielbienie Boga. Jest także znakiem usposobienia modlitewnego, pokutnego i błagalnego. Św. Hieronim uczył, by przyklęknięciu ciała towarzyszyło także „przyklęknięcie serca” – a więc należyte usposobienie wewnętrzne. Za papieżem Benedyktem XVI można powiedzieć: „Gdzie zanika postawa klęcząca, tam trzeba ponownie nauczyć się klękać” (kard. J. Ratzinger: Duch liturgii). Można jeszcze dodać; gdzie nie ma modlitwy na klęcząco, tam ustaje pobożność

3. Pogłębienie

Kiedy w czasie Mszy św. zachowujesz postawę klęczącą? podczas Modlitwy eucharystycznej, po śpiewie: „Święty...” na słowa: „Oto Baranek Boży ... Panie, nie jestem godzien...” w czasie adoracji Najświętszego Sakramentu Postawa klęcząca jest zasadniczą postawą w czasie sakramentu pokuty. Należy odróżnić postawę klęczącą od przyklęknięcia. Podczas przyklęknięcia klęka się zawsze na prawe kolano i nie czyni się przy tym żadnych gestów, np. znaku krzyża. W czasie sprawowania Eucharystii kapłan przyklęka tylko trzy razy: po podniesieniu Hostii w czasie konsekracji po podniesieniu kielicha w czasie konsekracji w czasie śpiewu Baranku Boży, a przed słowami: „Oto Baranek Boży...” Z kolei kapłan, wszyscy wierni i usługujący przyklękają w czasie Wyznania Wiary w uroczystość Bożego Narodzenia na słowa: „I za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem”. Jest to wyraz naszego szczególnego w tym dniu uczczenia tajemnicy Wcielenia.

Kolanem należy wyraźnie dotknąć posadzki. Nie może to być tylko „dygnięcie”. Klęka się zawsze twarzą do przedmiotu czci. Klękanie na dwa kolana jest wyrazem czci i hołdu wobec Pana Jezusa wystawionego do adoracji. Przyklękamy najpierw na prawe kolano, a potem dostawiamy do niego kolano lewej nogi. Wstajemy zaś najpierw lewą nogą. Nie klękamy na obydwa kolana równocześnie.

4. Utrwalenie

a) film

<https://www.youtube.com/watch?v=hTqG2xVCZpE> (dostęp na dzień 11.05.2022)

5. Zakończenie.

Ksiądz prowadzący podsumowuje spotkanie i zachęca do wspólnej modlitwy Zdrowaś Maryjo